

Sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete u visokom obrazovanju

Prof.dr.sc. Jasenka Mršić-Pelčić, dr.med.

“Učenje i poučavanje u medicini”

Zagreb, 29. lipanj 2018.

MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U RIJECI

- Sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete u visokom obrazovanju temeljeno na europskim standardima i smjernicama
- Osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete – Sveučilište u Rijeci i Medicinski fakultet Rijeka

Sustav osiguravanja i unaprjeđivanja
kvalitete u visokom obrazovanju

- Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja; Europski standardi i smjernice

*(Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area; **European Standards and Guidelines, ESG**)*

- Usvojeni su 2005. godine na ministarskoj konferenciji u Bergenu, na razini **EHEA** (European Higher Education Area)

- U izradi ESG-a sudjelovali su:

Europsko udruženje za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education, **ENQA**)

Europski studentski zbor (European Students' Union, **ESU**)

Europsko udruženje visokih učilišta (European Association of Institutions in Higher Education, **EURASHE**)

Europsko udruženje sveučilišta (European University Association, **EUA**)

Revidirani **ESG standardi** prihvaćeni su na konferenciji ministara EHEA u Erevanu **2015.** godine, a objavljeni od strane ENQA

ESG 2015

Standards and Guidelines for Quality Assurance
in the European Higher Education Area

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ESG 2015 AND ESG 2005

Old ESG – Part 1		New ESG – Part 1
1.1 Policy and procedures for quality assurance		1.1 Policy for quality assurance
1.2 Approval, monitoring and periodic review of programmes and awards		1.2 Design and approval of programmes
1.3 Assessment of students		1.3 Student-centered learning, teaching and assessment
1.4 Quality assurance of teaching staff		1.4 Student admission, progression, recognition and certification
1.5 Learning resources and student support		1.5 Teaching staff
1.6 Information systems		1.6 Learning resources and student support
1.7 Public information		1.7 Information management
		1.8 Public information
		1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes
		1.10 Cyclical external quality assurance

- Cilj europskih društava je da postanu društva zasnovana na znanju
- Visoko obrazovanje je od ključne važnosti za poticanje napretka društva i društveno-ekonomskog razvoja
- Sustav osiguravanja kvalitete ima ključnu ulogu **podrške** visokoobrazovnim ustanovama u prilagođavanju ovim promjenama

ESG standardi predstavljaju skup standarda prvenstveno usmjerenih na osiguravanje kvalitete u području učenja i poučavanja u visokom obrazovanju

Temeljni ciljevi ESG standarda

- Čine zajednički okvir sustava osiguravanja kvalitete poučavanja i učenja na europskoj, nacionalnoj i institucionalnoj razini
- Omogućavaju osiguravanje i poboljšavanje kvalitete visokog obrazovanja u EHEA-i

- Potiču međusobno povjerenje, olakšavajući priznavanje i mobilnost unutar i preko nacionalnih granica
- Pružaju informacije o osiguravanju kvalitete u EHEA-i

1.1. Politika osiguravanja kvalitete

Standard:

Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je službeno usvojena, javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja.

1.2. Izrada i odobravanje programa

Standard:

Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih **studijskih programa**.

Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im **ciljeve**, uključujući i predviđene **ishode učenja**.

Kvalifikacije koje se dodjeljuju temeljem programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.

1.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

Standard:

Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata odražava takav pristup.

1.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

Standard:

Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

1.5. Nastavno osoblje

Standard:

Visoka učilišta moraju **osigurati kompetentnost** svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.

ESG standardi

“... nastavnici najvažniji izvor za učenje pristupačan većini studenata. Važno je da oni koji poučavaju poznaju i razumiju predmet kojega poučavaju, **imaju potrebne vještine i iskustvo da uspješno prenesu svoje znanje** i razumijevanje predmeta studentima u različitim kontekstima poučavanja, dobivajući povratnu informaciju o svom radu u nastavi”.

“Institucije se trebaju pobrinuti da procedure zapošljavanja nastavnika osiguraju da **novi nastavnici imaju minimalnu razinu kompetencije za rad u nastavi.**”

“Nastavnicima trebaju biti dane **mogućnosti razvijanja i proširivanja sposobnosti za poučavanje**, i trebaju biti ohrabreni da te sposobnosti smatraju vrijednima”.

“Institucije trebaju **omogućiti slabijim nastavnicima mogućnosti usavršavanja** i trebaju imati načina da ih isključe iz nastave ukoliko nastavljaju biti neuspješni.”

(European Association for Quality Assurance in Higher Education (2005). Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Helsinki)

- “... u preobrazbi visokog obrazovanja jedan od ciljeva - povećavanje kvalitete i relevantnosti visokog obrazovanja”.
- “Jedan od načina postizanja ovog cilja je **unapređivanje nastavničkih kompetencija visokoškolskih nastavnika**”.
- “...među osnovnim ciljevima i zadaćama sudionika sustava cjeloživotnog učenja navodi se i **uspostavljanje koherentnog sustava cjeloživotnog obrazovanja učitelja i nastavnika na sveučilištu**, a visokoškolski nastavnici su važan dio toga sustava”.

(Smjernice za Strategiju odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologiju, MZOS, 2012, RH)

1.6. Resursi za učenje i podrška studentima

Standard:

Visoka učilišta moraju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i poučavanja te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.

1.7. Upravljanje informacijama

Standard:

Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

1.8. Informiranje javnosti

Standard:

Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.

1.9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

Standard:

Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa.

1.10. Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete

Standard:

Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG standardima.

Vanjska prosudba razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH-AZVO

Postupak vanjskog vrednovanja provela AZVO 2012. god.

Visoko učilište	ESG 1.1.	ESG 1.2.1.	ESG 1.2.2.	ESG 1.3.	ESG 1.4.	ESG 1.5.	ESG 1.6.	ESG 1.7.	Ukupna ocjena SOK-a
Sveučilište u Rijeci	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA / NAPREDNA FAZA	RAZVIJENA FAZA	NAPREDNA FAZA	RAZVIJENA FAZA CERTIFIKAT

CERTIFIKAT AZVO 9. srpanj 2013. god.

Ustroj sustava osiguravanja i unaprjeđivanja
kvalitete na Sveučilištu u Rijeci

Dokumenti sustava

Pravilnik o sustavu osiguravanja i unapređivanja kvalitete Sveučilišta u Rijeci

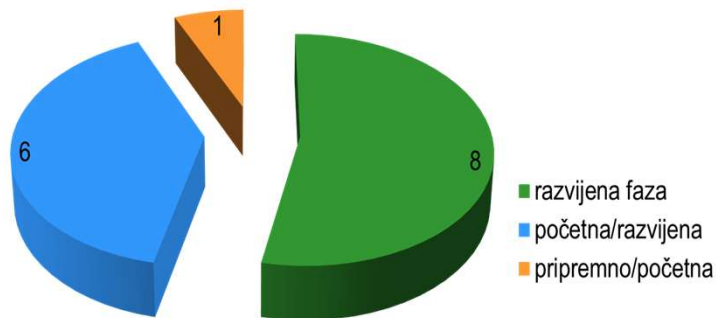
Priručnik za kvalitetu studiranja na Sveučilištu u Rijeci

Poslovnik Odbora za kvalitetu

Primjeri dobre prakse

- Provedba unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu sastavnica odlukom Senata Sveučilišta u Rijeci
  - Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete na UNIRI provodi se ciklično (1/3 godine)
  - Prvi ciklus završen 2015. godine: provedena prosudba na svim fakultetima i odjelima i Sveučilišnoj knjižnici

Rezultat unutarnje procjene

- Izvješće po sastavnicama
- Dobre prakse
- Slabosti
- Opće preporuke po standardima

http://www.uniri.hr/files/kvaliteta/unutarnje_vrednovanje/Izvjescje_o_provedbi_unutarnje_prosudbe_sustava_za_kvalitetu-ciklus_2012-2015.pdf

Samovrednovanje znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta u Rijeci

Samovrednovanje znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta u Rijeci provodi se u prvom tromjesečju svake kalendarske godine.

odbor za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci tijekom prosinca pokrene postupak samovrednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta u Rijeci te provodi pregled i nadopunu obrasci za samovrednovanje. Služba za unapređenje kvalitete tijekom siječnja dostavlja znanstveno-nastavnim sastavnicama Sveučilišta upitnik za samovrednovanje. Uprava sastavnice u suradnji s Odborom za osiguranje i unapređenje kvalitete upitnik za samovrednovanje. Uprava sastavnice u suradnji s Odborom za osiguranje i unapređenje kvalitete upitnik za samovrednovanje prema indikatorima navedenim u upitniku (povećanje, povezanost i na mrežne stranice, dokumente u privitku i sl.). Znanstveno-nastavna sastavnica ispunjeni upitnik usvaja na vijest u tešekom veća e u elektronskom obliku dostavlja Odboru za kvalitetu.

Na temelju analize podataka dobivenim upitnikom za samovrednovanje Odbor za kvalitetu tijekom ožujka izrađuje izvješće koje sadrži zapažanja i zaključke o stupnju učinkovitosti i razvijenosti sustava kvalitete na znanstveno-nastavnim sastavnicama, njegovu usklađenost s indikatorima Priručnika za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci te preporuke za poboljšanje sustava.

Izvješće samovrednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica za 2010. godinu
Izvješće samovrednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica za 2011. godinu
Izvješće samovrednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica za 2012. godinu
Izvješće samovrednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica za 2013. godinu

Unutarnje vrednovanje sustava za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci

Unutarnja prosudba sustava osiguranja kvalitete visokog učilišta sistematični je, periodični postupak kojim se utvrđuje jesu li aktivnosti i rezultati tih aktivnosti koje čine sustav osiguranja kvalitete visokih doprinos stalnom unapređenju kulturne kvalitete visokog učilišta. Svako visoko učilište određuje svoju misiju, viziju, strategiju i razvojne ciljeve. Kroz razvoj sustava osiguranja kvalitete neprestano se unapređuju sve djelatnosti, a naročito obrazovanje u cijelosti.

Odbor za kvalitetu organizira i provodi unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci i odgovoran je za njezinu učinkovitost. Unutarnja prosudba se provodi na temelju trogodišnjeg plana se objavljuju na mrežnim stranicama Sveučilišta u Rijeci. Rezultati unutarnje prosudbe javno se objavljuju na mrežnim stranicama Sveučilišta u Rijeci.

Postupak i kriteriji unutarnje prosudbe definirani su Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

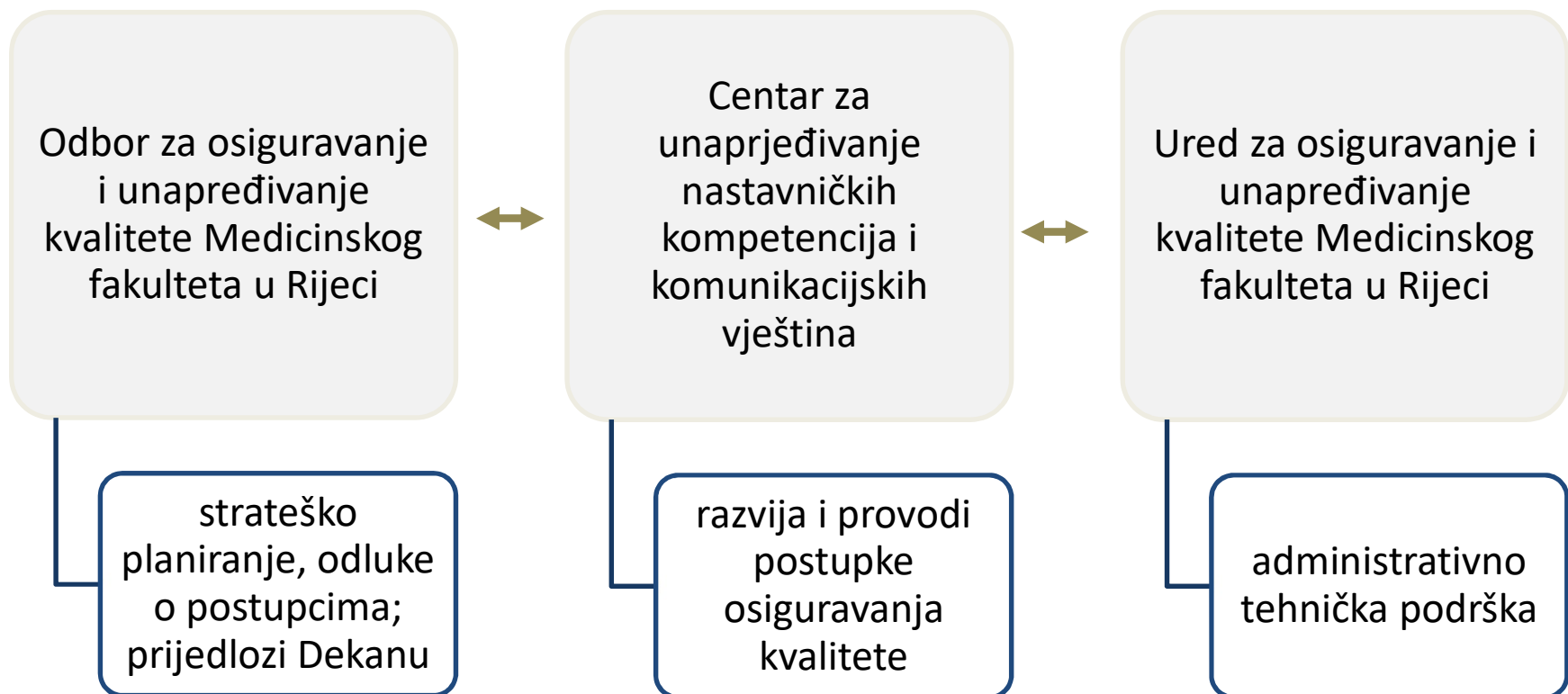
Trogodišnji plan unutarnje prosudbe za period 2013. - 2015.

Sažeti izvješća unutarnjeg vrednovanja:

- Ekonomski fakultet
- Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
- Građevinski fakultet
- Medicinski fakultet
- Odjel za fiziku
- Pomorski fakultet
- Pravni fakultet

Ustroj sustava osiguravanja i
unaprjeđivanja kvalitete na Medicinskom
fakultetu u Rijeci

Dokumenti sustava

Pravilnik o sustavu osiguravanja i unapređivanja kvalitete na Medicinskom fakultetu u Rijeci

Priručnik za kvalitetu studiranja na Medicinskom fakultetu u Rijeci

Politika kvalitete

Osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete nastave
Postupci vrednovanja kvalitete rada nastavnika

Postupci vrednovanja kvalitete rada nastavnika

- Vrednovanje rada nastavnika od strane studenata
- Samovrednovanje nastavnika
- Suradničko vrednovanje (opažanje kolega nastavnika, *peer review*)
- Analiza uspjehnosti studiranja

Procjena kvalitete studija i studiranja

Anketiranje studenata koji završavaju studij

- Praćenje kvalitete studijskih programa anketiranjem studenata koji završavaju integrirani, preddiplomski i diplomski studij o iskustvu studiranja

- Strategija Sveučilišta u Rijeci 2014. – 2020.:
Indikator IIb – 1. Osigurati kontinuirano praćenje zadovoljstva studenata
Indikator IIb – 1.1. Povećati indeks zadovoljstva studenata

Upitnik o zadovoljstvu studijem

Poštovana kolegice, poštovani kolega,

pred Vama je upitnik kojim Sveučilište u Rijeci želi doznati koliko ste zadovoljni studijem kojeg ste upravo završili i koji će biti polazišna točka za daljnje analize kvalitete studiranja na našem Sveučilištu. Ispunjavanje upitnika je dobrovoljno i anonimno. Vaši odgovori će se koristiti samo kao dio skupnog rezultata i neće se analizirati pojedinačno. Zahvaljujemo na suradnji.

OPĆE INFORMACIJE

Molimo upišite tražene podatke ili označite odgovarajući odgovor: (podaci su povjerljivi, anonimni i koristiti će se isključivo za bolju interpretaciju rezultata)	
Sastavnica	
Studij koji ste završili	
Razina završenog studija	a) preddiplomski b) diplomski

ASPEKTI STUDIRANJA

Na skali od 1-5 (1- Uopće nisam zadovoljna/an; 5 - U potpunosti sam zadovoljna/an) procijenite u kojoj mjeri ste zadovoljni sa svakim od navedenih aspekata studiranja. Upišite X ispod odgovarajućeg broja.

	1	2	3	4	5	Ne mogu procijeniti
Program studija	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organizacija studija (bez preklapanja nastave i ispita, logičan slijed kolegija, jednosemestralni kolegiji, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sadržaj većine obaveznih kolegija	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ponuda izbornih kolegija	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informiranje studenata (mrežne stranice s korisnim informacijama i materijalima, pravovremeno obavještanje)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nastava, metode podučavanja (male grupe, terenski rad, problemska nastava, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ispiti, ocjenjivanje, kontinuirano praćenje rada studenata (kriteriji vrednovanja, kolokviji, seminari, samostalni zadaci, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dostupnost literature i ostalih materijala za učenje (opremljenost knjižnice, radno vrijeme, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dostupnost IT resursa (e-kabineti, Studomat, ISVU ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mogućnost stjecanja praktičnih kompetencija (stručna praksa, suradnja sa stručnjacima)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nastavnici (odnos sa studentima, komunikacija, način predavanja, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Savjeti i podrška od strane nastavnika i administrativnog osoblja tijekom studija	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mogućnost korištenja različitih oblika podrške na Sveučilištu u Rijeci (npr. Psihološko i pravno savjetovište, Ured za studente s invaliditetom)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mogućnost uključivanja u različite oblike izvan nastavnih aktivnosti (npr. znanstveni rad, volontiranje, sportske aktivnosti)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rad studentskog zbora i studentskih organizacija na mojoj sastavnici	☐	☐	☐	☐	☐	☐

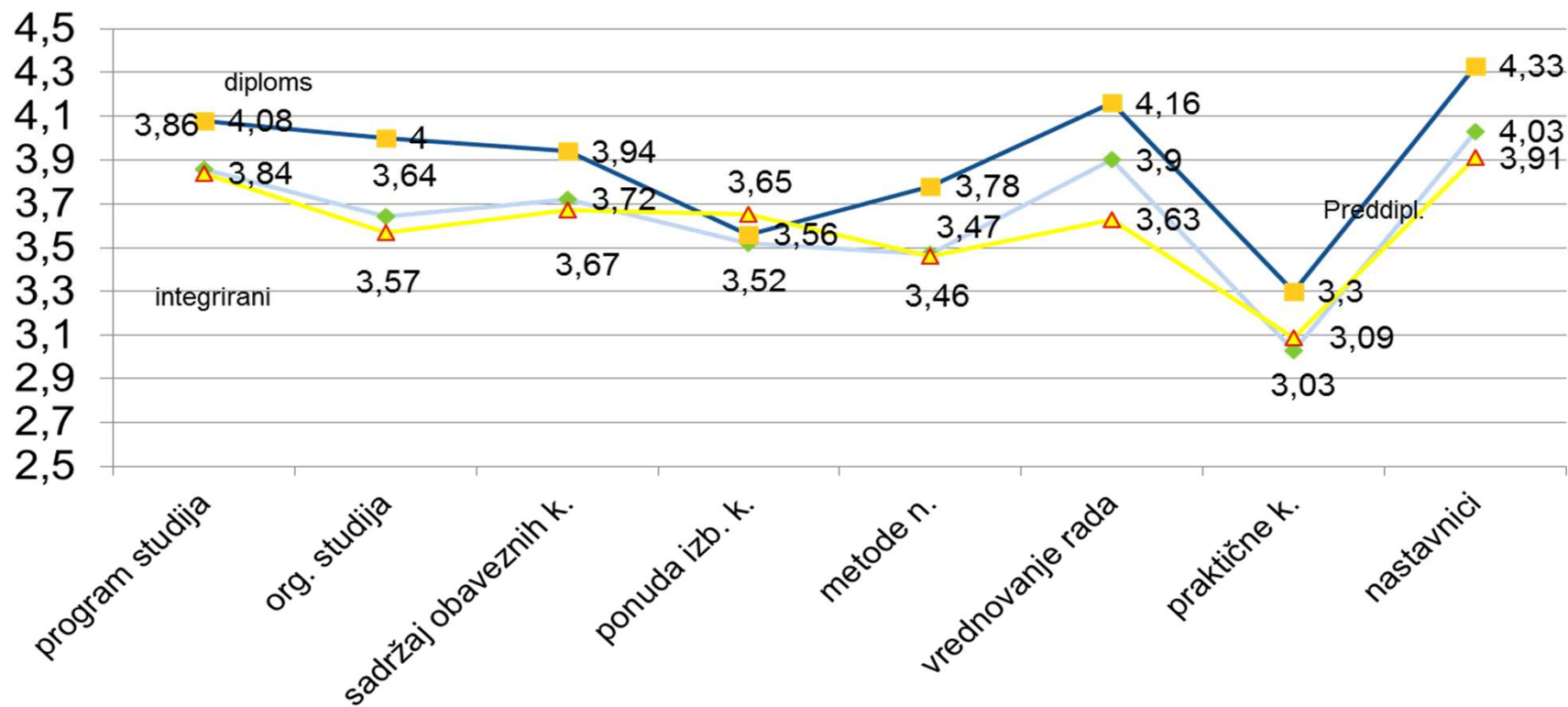
Na skali od 1-5 (1- uopće se ne slažem; 5 - u potpunosti se slažem) procijenite u kojoj mjeri se slažete sa svakom od navedenih tvrdnji.

	1	2	3	4	5
Moj početni interes za studij je bio velik	☐	☐	☐	☐	☐
Studij je zadovoljio moja početna očekivanja	☐	☐	☐	☐	☐
Smatram da je studij doprinio mom osobnom razvoju (npr. komunikacijske vještine, timski rad, donošenje odluka, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Motiviran/a sam za daljnje učenje	☐	☐	☐	☐	☐
Studijski program me pripremio za nastavak školovanja	☐	☐	☐	☐	☐
Smatram da sam osposobljen/a za uključivanje na tržište rada	☐	☐	☐	☐	☐
Općenito sam zadovoljna/an iskustvom studiranja na ovom studiju	☐	☐	☐	☐	☐
Preporučila/o bih ovaj studij i drugima	☐	☐	☐	☐	☐

Kada razmislite o svom iskustvu studiranja, postoje li neke stvari koje su bile izrazito pozitivne?

Kada razmislite o svom iskustvu studiranja, postoje li neke stvari koje su bile izrazito negativne?

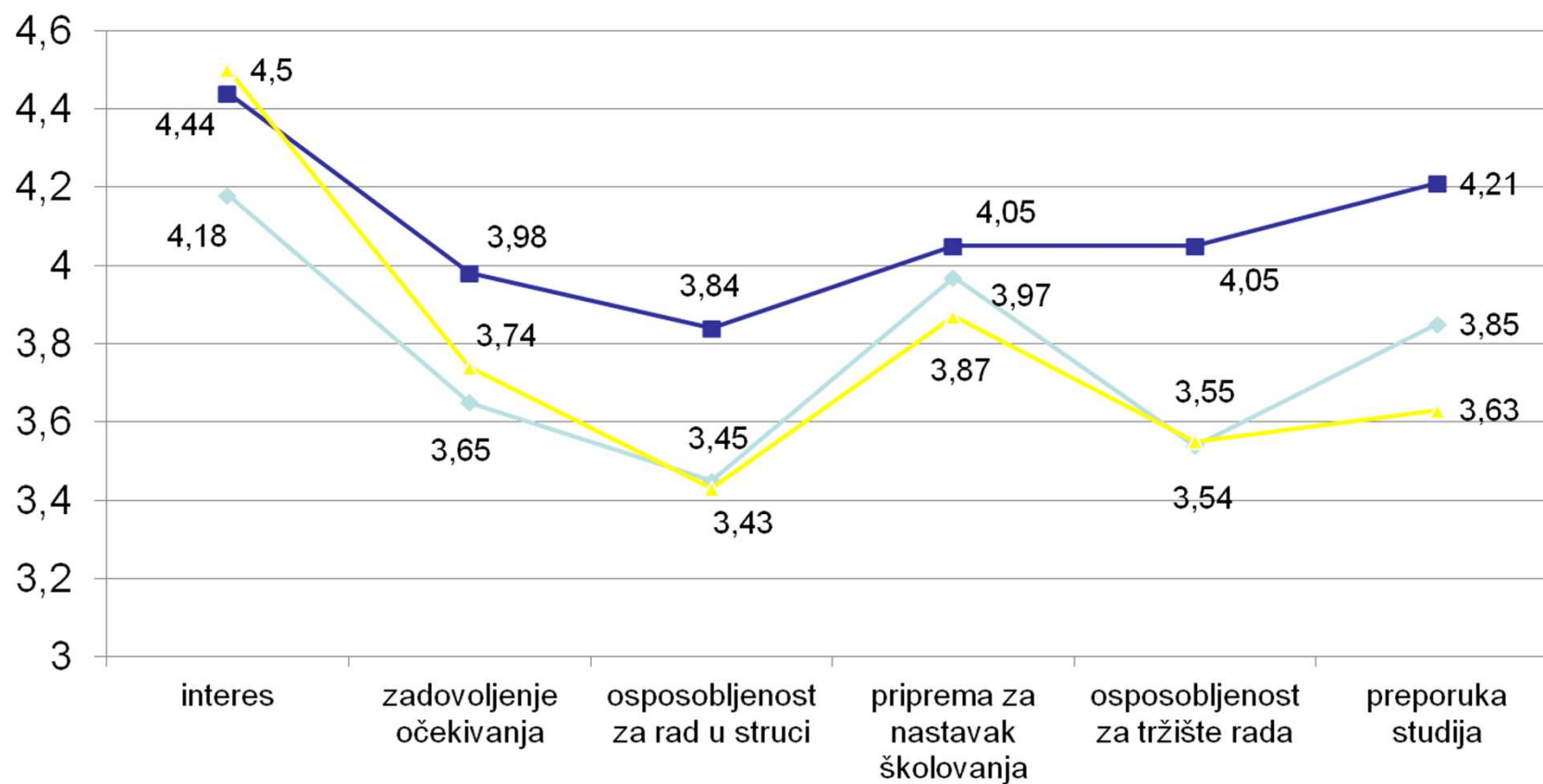
Procjena zadovoljstva aspektima studiranja preddiplomski/diplomski/integrirani - studenti Sveučilište u Rijeci

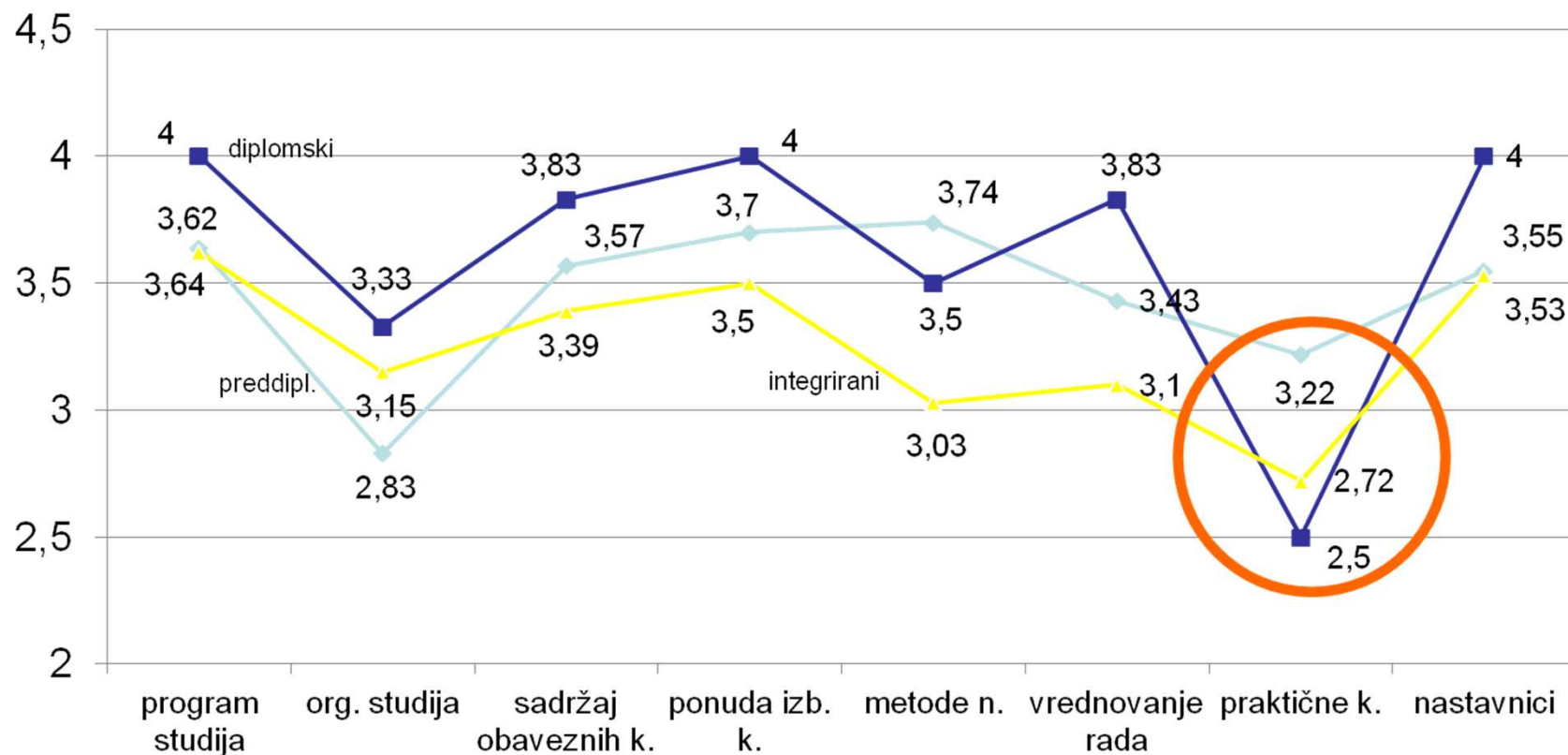
Ispitivanje akad.god. 2015/2016.

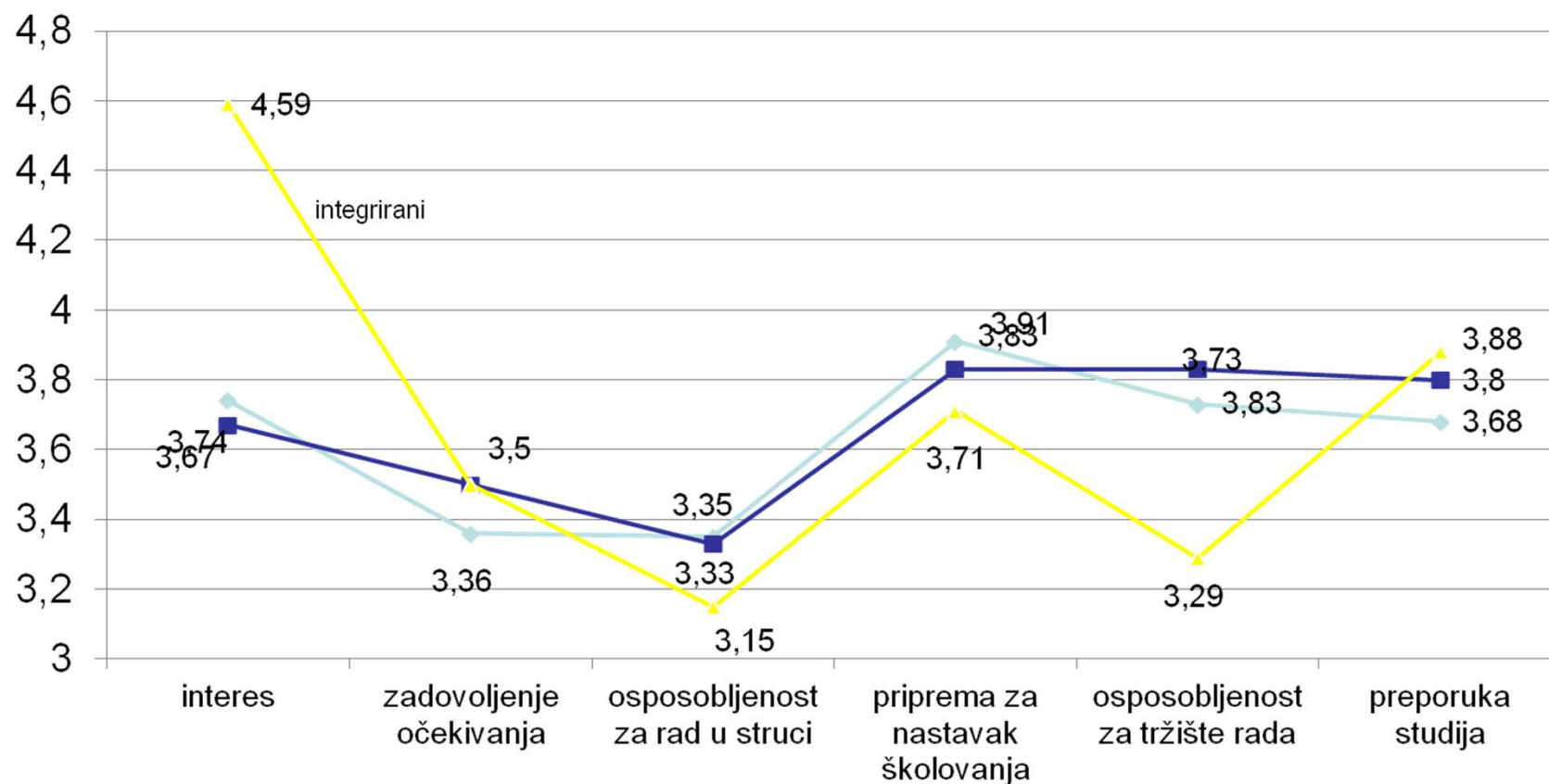
Procjena zadovoljstva aspektima studiranja preddiplomski/diplomski/integrirani - studenti Sveučilište u Rijeci

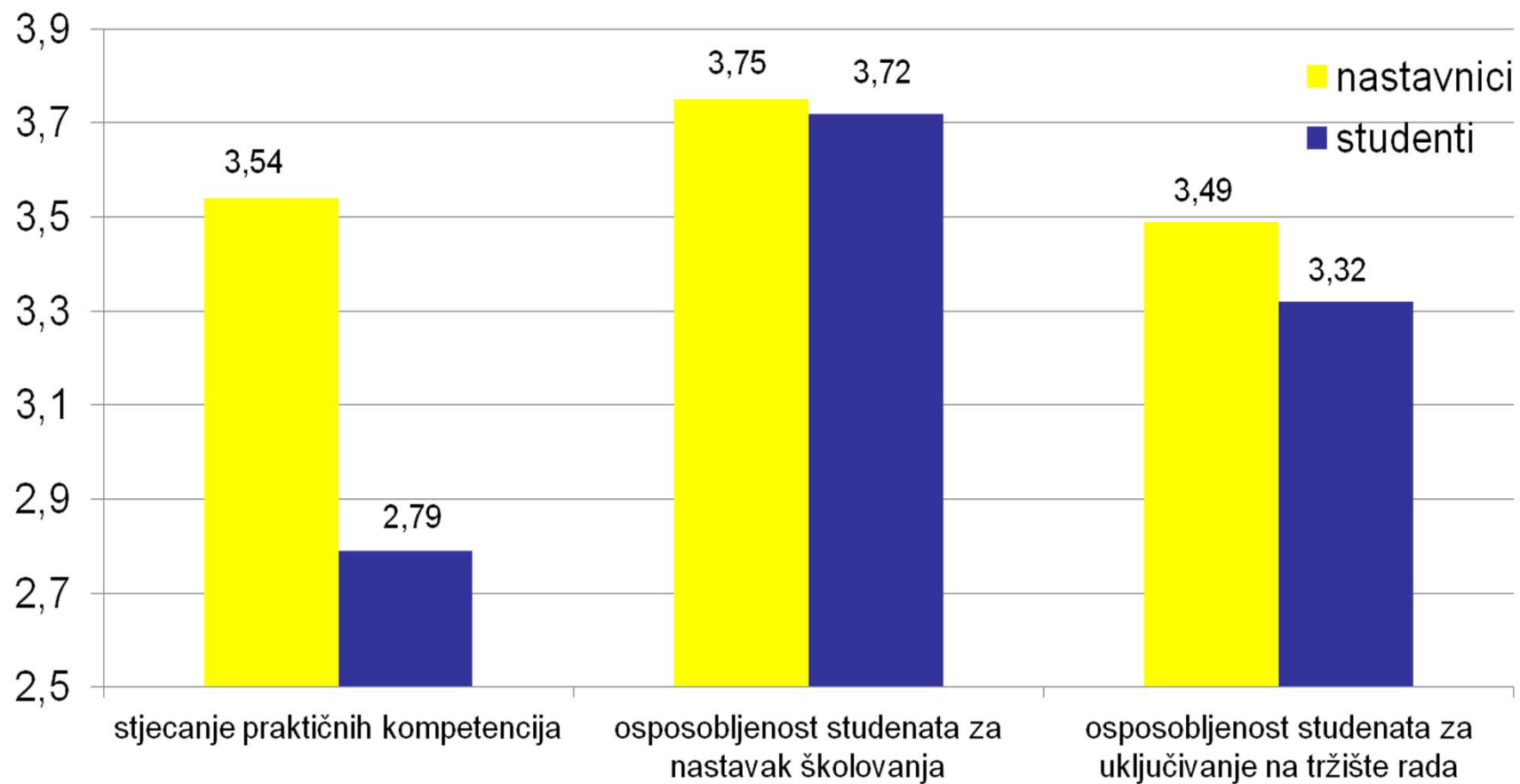
Procjena zadovoljstva aspektima studiranja preddiplomski/diplomski/integrirani - studenti Medicinski fakultet u Rijeci

Procjena zadovoljstva aspektima studiranja preddiplomski/diplomski/integrirani - studenti Medicinski fakultet u Rijeci

Studenti /nastavnici slaganje s tvrdnjama (skala 1-5)

“Teaching is a skill and like any skill it can be learnt. Those with a special responsibility for teaching need to make every effort to develop and maintain the skills of a competent teacher”

Good Medical Practice, GMC, 2006